

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



**Факультет/інститут Педагогічний
Кафедра педагогіки початкової освіти**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОЛОГІЯ ДИТИНСТВА»

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від «09» червня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Екологія дитинства
Освітня програма	«Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	013 Початкова освіта
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	дисципліна вільного вибору студента
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета – розширення уявлень і знань студентів – майбутніх вчителів початкових класів – про організацію здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу, сучасні здоров'язберігаючі і здоров'яформуючі педагогічні технології; підготовка майбутніх вчителів початкових класів до реалізації навчально-виховного процесу у загальноосвітній школі на засадах здоров'язбереження, здоров'язміцнення і здоров'яформування учнів.

У результаті вивчення курсу Ви ознайомитеся з концептуальними та теоретичними положеннями здоров'язбережувальної парадигми в освіті, отримаєте уявлення про сутність феноменів «здоров'язбережувальна діяльність» та «здоров'язбережувальні педагогічні технології» і виявите їхні істотні ознаки, навчитеся творчо використовувати здоров'язбережувальні технології у майбутній професійній діяльності, розширите свій загальноосвітній світогляд щодо проблеми організації здоров'язбережувального навчально-виховного процесу у початковій школі, ознайомитеся із формами та методами організації уроку, сприятливого збереження та формування фізичного і психічного здоров'я учнів, отримаєте знання про зміст і методику використання низки оздоровчих технік в навчально-виховному процесі початкової школи, а саме: казкотерапії, арт-терапії, музикотерапії, фізкультурно-оздоровчої терапії, інших, про організацію фізкультурно-оздоровчих технологій, зокрема – народні рухливі ігри Карпатського регіону, отримаєте уявлення про використання музичних інструментів гірських регіонів у стимуляції і реабілітації дітей, будете інформовані про найтипівші захворювання дітей та молоді, спричинені умовами гірського середовища, а також – особливості розвитку психіки молодших школярів за умов гірського середовища.

Компетентності

Вивчивши курс «Екологія дитинства», ви набудете низку компетентностей, а саме: здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих; здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів; здатність продемонструвати інноваційні методичні підходи, сучасні системи, методики, технології навчання, розвитку і виховання

учнів початкової школи у контексті; здатність працювати в групі над проектами виготовлення необхідного наочного дидактичного матеріалу; здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків;

здатність застосувати на практиці елементи педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності, традиційні й інноваційні освітні технології; здатність продемонструвати творчий та інноваційний потенціал в синтезі рішень і в розробці проектів щодо передбачення результатів впровадження здоров'язберезувальних педагогічних технологій в освітній процес;

здатність розпізнавати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, оцінювати ступінь працездатності учнів залежно від особливостей їхньої вищої нервової системи; здатність орієнтуватися у вітчизняних нормативних документах, які регламентують здоров'язберезувальну парадигму у початковій освіті; здатність моделювати процес навчання у початковій школі з точки зору здоров'язбереження учнів та профілактики їхньої утомлюваності; здатність оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій навчання у контексті здоров'язбереження суб'єктів навчання; здатність доцільно використовувати елементи саморегуляції задля підтримання позитивних фізичного і психічного станів вчителя; здатність до використання засобів вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури та збереження здоров'я власного і майбутніх учнів; здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій у сфері здоров'язбереження власного і оточуючих.

3. Структура курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
практичні заняття			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
Перший	Початкова освіта		Перший	Дисципліна вільного вибору студента	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Екологія дитинства: проблема, галузь знань, сфери вияву і реалізації	лекція	Сливка Л.В. Екологія дитинства: навч.- метод. посіб. Івано- Франківськ: НАІР, 2014. 164 с.	1. Добір літератури до теми (6 годин)	Максимальна оцінка - 1 бал	2-й тиждень
Тема 2 Система здоров'язберезуваль- ної діяльності загальноосвітньої школи	лекція, практичне	Осадченко Т. Створення з/з середовища початкової школи : практичний poradnik. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 234с. Сливка Л.В. Екологія дитинства: навч.- метод. посіб. Івано- Франківськ: НАІР, 2014. 164 с.	1. Підготувати повідомлення на тему «Здоров'язберезувальний освітній простір конкретного навчального закладу»; (4 години)	Максимальна оцінка - 2 бали	3-й тиждень

Тема 3 Модель професійно-педагогічної діяльності учителя з організації здоров'язбережувального довілля молодших школярів.	практичне	Ващенко О., Свириденко С. Готовність вчителя до використання здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі. <i>Здоров'я і фізична культура</i> . 2006. №8. С.1–6. Сливка Л.В. Екологія дитинства: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 164 с.	1. Підготувати повідомлення на одну з тем: «Зовнішність учителя як компонент педагогічної техніки», «Саморегуляція у професійній діяльності учителя», «Імідж учителя початкової школи: який колір вибрати?» (6 годин)	Максимальна оцінка - 1 бал	4-й тиждень
Тема 4 Місце навчальної діяльності в природних біологічних ритмах	лекція, практичне	Сливка Л.В. Екологія дитинства: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 164 с. Сливка Л. Здоров'язбережувальна педагогіка: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: видавець Кушнір Г.М., 2016. 200 с.	1. За поданими джерелами самостійно вивчити питання «Загальна характеристика ритмів життєдіяльності людини». 2. (робота у мікрогрупах) На основі конкретного конспекту уроку дати характеристику цього уроку з точки зору здоров'язбереження учнів (8 годин)	Максимальна оцінка - 1 бал	6-й тиждень
Тема 5 Зміст і методика використання оздоровчих технік в навчально-виховному процесі початкової школи	лекції (2), практичні (8)	Сливка Л.В. Екологія дитинства: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 164 с. Сливка Л. Оздоровчі технології і техніки терапевтичного спрямування. Івано-Франківськ, 2013. 94	1. (робота у мікрогрупах) Підготувати презентації на теми «Самооздоровлення за методикою Су Джок», «Психофізіологічний вплив на людину кольорів. Елементи кольоротерапії у роботі учителя», «Звукотерапія». 2. Віднайти записи музичних творів, які тим чи іншим чином позитивно впливають на здоров'я людини. Підготувати записи для прослуховування. (30 годин)	Максимальна оцінка 2 бали + 2 бали	9-й тиждень, 10-й тиждень
Тема 6 Фізкультурно-оздоровча робота із молодшими школярами	лекція, практичні (2)	Ващенко О. М., Романенко Л. В., Романенко К. А. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Перший цикл навчання: 1–2 класи: навч.-методичний посібник / за заг. ред. О. М. Докукіної. Київ: Літера, 2017. 128 с. Сливка Л.В. Виховання здорового способу життя молодших школярів (історичний та етнопедагогічний виміри): монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 320 с.	1. Змоделювати технологію та провести одну з рухливих ігор, які використовувалися у вихованні дітей та молоді Західної України міжвоєнної доби ХХ століття (див.: Сливка Л. В. Виховання здорового способу життя молодших школярів (історичний та етнопедагогічний виміри): монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 320 с.) (6 годин)	Максимальна оцінка 1 бал	12-й тиждень

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	35
Семінарське заняття	
Самостійна робота	50
Контрольна робота, індивідуальне завдання	15
Залік/Екзамен	100
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя			5		5		5		5		5		5		5			35
Самостійна р-та				5		5		5		5		20		10				50
Контрольна робота														15				15
Залік /Екзамен																	100	100
Всього за тиж-нь			5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	5	10	20			100

6. Ресурсне забезпечення

Основні джерела

1. Ващенко О. М., Романенко Л. В., Романенко К. А. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Перший цикл навчання: 1–2 класи : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. О. М. Докукіної. Київ : Літера, 2017. 128 с.
2. Сливка Л.В. Екологія дитинства : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2014. 164 с.
3. Сливка Л. Здоров'язбережувальна педагогіка : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г.М., 2016. 200 с.
4. Сливка Л. Оздоровчі технології і техніки терапевтичного спрямування. Івано-Франківськ, 2013. 94 с.

Додаткові джерела

5. Ващенко О., Свириденко С. Готовність вчителя до використання здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі. *Здоров'я і фізична культура*. 2006. №8. С.1–6.
6. Осадченко Т. Створення здоров'язбережувального середовища початкової школи : практичний poradnik. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 234 с.
7. Презлята, Г. Здоровий спосіб життя: ідеї, пошуки, досвід : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2013. 484 с.
8. Сливка Л.В. Виховання здорового способу життя молодших школярів (історичний та етнопедагогічний виміри) : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2013. 320 с.
9. Школа сприяння здоров'ю від А до Я: перші кроки / упор. Н.Черненко. Київ : Шк. світ. 2010. 112 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки початкової освіти, вул. С. Бандери, 1, м. ІваноФранківськ, каб. 308, тел. (0342)750912, https://kppo.pnu.edu.ua/ e-mail: kppo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Кандидат педагогічних наук, доцент Сливка Лариса Володимирівна
Контактна інформація викладача	Електронна адреса: loroczka@ukr.net

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Неприпустимі плагіат та списування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропущені заняття (як лекційні, так і практичні) з курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» зараховуються за умови їх теоретико-практичного відпрацювання. Ви повинні виявити достатній рівень теоретичних знань з пропущеної теми, а також показати вміння їх практичного застосування. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування студентів.
Виконання завдання пізнішевстановленого терміну	Завдання, здані із запізненням без поважної причини (офіційне звільнення з підтвердженням довідкою чи заявою) оцінюються за шкалою, нижчою на 1 рівень
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття з відсутньою реакцією на зауваження прирівнюється до пропуску заняття з обов'язковим відпрацюванням
Додаткові бали	Нарахування додаткових балів здійснюється за умови активної участі студента в позааудиторній роботі: виступи на конференціях, підготовка до друку статті, робота в проблемній групі тощо. Максимальна кількість додаткових балів – 10
Неформальна освіта	Можливість зарахування.

Викладач

СЛИВКА Л.В.